

La mort del fill

Rabbit Hole, de John Cameron Mitchell

Por Christian Martínez

Molt sorprèn que un director com John Cameron Mitchell s'hagi decidit a rodar un film tan "clàssic" com *Rabbit Hole*. Al cap de tots, encara ressonen els ecos d'aquestes dues obres tan inclassificables com *Hedwig and the Angry Inch* (2003) i *Shortbus* (2006). Dues pel·lícules que van posar a Mitchell a la davantera d'un cinema *gamberro*, fresc i desinhibit amb històries sobre artistes transvestits, relacions disfuncionals o exploracions en la vida sexual dels seus personatges. En les antípodes de tot això, ens presenta ara un film que aborda les conseqüències que la mort d'un fill provoca a un matrimoni de mitjana edat. La representació d'una tragèdia solemne, sense espai per a cap espai lúdic, que suposa, com a mínim, un canvi de registre sorprenent.

Res no és nou, evidentment, a la proposta inicial de *Rabbit Hole*. El punt de partida, la pèrdua d'un fill, és un argument especialment present a la història del cinema, a la història de l'art. Un esdeveniment fatal que ha suposat el tema principal per desenes de films, des de la inoblidable *Europa 51* (1952) de Rossellini fins a propostes més recents com *La stanza di figlio* (2001) de Moretti o *In the Bedroom* (2001) de Todd Field. La majoria d'elles, propostes que s'iniciaven amb la pèrdua d'aquest fill per, posteriorment, armar un estudi sobre el dolor, la manera d'afrontar-lo, les alternatives per continuar vivint i, en alguns casos, la presentació del sentiment de venjança com a únic mitjà per suportar aquesta càrrega.

No obstant això, en el cas de *Rabbit Hole*, l'esdeveniment fatal ja s'ha produït quan el film comença. Una decisió argumental que acostava la pel·lícula al melodrama, a l'afany per voler descobrir, al mateix temps que

som testimonis del dolor d'aquest matrimoni, què amaga el passat del qual no hem estat testimonis. Malgrat això, Mitchell s'allunya aviat de qualsevol impuls de telefilm exagerat per esdevenir un exacte cirurgià que secciona aquest dia a dia de la parella protagonista. Una parella protagonista que, dit sigui de passada, és interpretada notablement per una recuperada Nicole Kidman (lluny ja del seu hieratisme *botoxià*) i un solvent Aaron Eckhart que sorprèn en un paper molt allunyat al que estem acostumats.

Una de les grans forteses de la pel·lícula és que a cap personatge se li atorga una superioritat moral, o una manera correcta de dol. La Becca (Nicole Kidman) és fràgil, està furiosa i és incapaç d'estar-se asseguda i quieta en les sessions de teràpia de grup a las quals en Howie (Aaron Eckhart) l'insta a assistir. I quan una altra parella parla de la pèrdua del seu fill com "part del pla de Déu", la Becca s'encara a ells sense miraments. En Howie, però, està fent tot el possible per aferrar-se a les representacions físiques de la memòria del seu fill, a partir de dibuixos a la roba o als vídeos de telèfon mòbil. Per a ell, seguir endavant: és aferrar-se a aquestes imatges, per la Becca, significa alliberar-se, desinhibir-se.

Mitchell aconsegueix trobar a *Rabbit Hole* l'estètica adequada, el ritme exacte i la calma suficient per a no desentonar amb una història de sentiments reprimits, guardats, que no acaben d'explotar perquè entén que una catarsi puntual no ajuda a superar una desgràcia com la que narra el film. *Rabbit Hole* és un tros de vida d'un home i una dona que estan condemnats a encaixar en les seves vides un fet que mai els abandonarà, un fet amb el qual hauran de viure per sempre. Per això, allà on la pel·lícula podria haver caigut en quelcom sensibler, en un sentimentalisme excessiu i explotador de sentiments, s'alça una història portada amb sensibilitat, respecte i sinceritat. Els personatges i el públic de *Rabbit Hole* són tractats com a éssers humans, fet que habitualment escasseja en aquest tipus d'històries. És més, el film aconsegueix que des del principi ens situem com a virtuals amics de la patidora parella protagonista i anhelem, des de la nostra posició de simple espectadors, convertir-nos en els seus ajudants i consellers.

Potser, per buscar algun però, *Rabbit Hole* pequi una mica de teatral, no per entrar en el terreny de la sobreactuació o l'exageració, sinó per no acabar de deslligar-se del tot de l'obra original, escrita pel dramaturg David Lindsay-Abaira, en la qual està basada. Algunes escenes massa ancorades en els diàlegs o cert estatisme en la composició de les localitzacions ens recorden l'origen escènic de la pel·lícula. Però, tot això *pecata minuta* comparat amb la gran sobrietat i destresa amb la qual es desenvolupa un film especialment convincent per la manera en què es transmet la cruïlla en què es troben els seus protagonistes. Ja que, tot i la seva presumible estancament inicial, Mitchell acaba sent un expert captant els alts i baixos emocionals d'un home i una dona en uns moments profunds i horribles que canvien les seves existències. A més, aconsegueix convertir-se en el defensor d'avançar amb petits canvis, encara que no compensin el dany. Tota una experiència dolorosa, una de veritat.